

VASÁRNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekk számla száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 5, félévre 2.50, negyedévre 1.30 P.
Külföldre egész évre 10, félévre 5, negyedévre 2.60 P.

Megfeszített munka

folyik kint a határban; áll az aratás, sokhelyen már felbúgnak a cséplőgépek és hol dúsán, hol szűken ontják az új élet ígértét: az áldott magyar föld termését, hogy a most kezdődő új gazdasági évben meglegyen az ezeréves hazza minden lakójának mindennapi kenyere. Becsülettel és fegyelmelzetten végzi el a barázdák népe ezt a szinte emberfeletti munkát; tudatában van annak, hogy a termeléssel járó munka tökéletes elvégzése és a nemzet életét biztosító termények helyes elosztását célozó rendelkezések lelkiismeretes végrehajtása éppen olyan nemzetvédelmi feladat, mint az évszázados magyar katonavirtussal hadakozni az ősi porta védelmében. Megnyugvással állapítja meg a falu népe, hogy a magyar jelenért és jövőért egyaránt felelős magyar kormány szeretetteljes megértéssel viseltetik a magyar mezőgazdasággal szemben; hogy évszázadok során annyi nem történt a falu népének kulturális, gazdasági és szociális felemelése érdekében, mint évek óta mostanában. Hálás örömmel nyugtazza a miniszterelnöknek és pénzügyminiszternek ismételt elhangzott megnyugtató beszédeit és azokat a kormányintézkedéseket, amelyek a más foglalkozási ágak és a mezőgazdaság áldozatvállalása közötti arányosság megteremtését célozzák. A felelős megnyilatkozások, jól átgondolt és igazságos rendelkezések azonban önmagukban nem elégségesek; a mezőgazdasági lakosság legfőbb problémáit állandóan napirenden kell tartani és éber figyelemmel kísárni a rendelkezések végrehajtását.

Antal Istvánt Visk és Técső diszpolgárává választotta

Antal István dr. nemzetvédelmi propagandaminiszter július 10-én Máramarosmegyét részvéve a máramarosmegyei társadalmi egyesületek együtműködésének alakuló ülésén, majd július 11-én Viskan átvette Visk és Técső városok diszpolgári oklevelét. Az ünnepség keretében Antal István nagy beszédet mondott és ebben a diadalmas „Szegedi Gondolat” jelentőségét méltatva, hangsúlyozta, hogy

a magyarság ebben az országban sehol sem lehet ki-sebbség, mert ahol egy magyar él, ott ez a magyar államfenntartó nagy magyar többséget illeti az elsőszülöttségi jog mindenütt ebben az országban.

Antal Istvánt hosszan és lelkesen ünnepelte a vármegye községe.

A DUCE FOGADTA SZEKERES LÁSZLÓT, a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető igazgatóját

Szekeres László dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető-igazgatója a múlt héten Olaszországba utazott, hogy mint a magyar gazdaságszervelet egyik legnagyobb érdekkepviseleti szervének vezetője kifejezésre juttassa a magyar nép együttérzését a hősi harcot vivő Itália népével szemben, másrésztől, hogy ápolja és

kimélyítse azokat a meleg, baráti kapcsolatokat, amelyek a két nemzet gazdaságszerveletének összefűzik és amelyek az előző világháború után — éppen Szekeres László dr. és a Faluszövetség kezdeményezésére — létesültek.

Szekeres László dr.-t olaszországi útja alkalmából —

mint arról lapzártakor értesülünk — Benito Mussolini, Itália lánglelkű Duceja, Trattari, az olasz Mezőgazd. Konfederáció elnökének jelenlétében kihallgatáson fogadta és ezzel újabb bizonyosságát adta a Magyarországi és főként a magyar gazdaságszervelet iránti érdeklődésének és barátságának.

A Falu-Gazdaszövetség szervező munkája a nyári dologidőben sem szünetel

A Falu-Gazdaszövetség által megindított nagyarányú gazdasági mozgalom az elmúlt héten is jelentős eredményt hozott. Lapunk multheti számában számoltunk már arról, hogy a *muraszombati járásban* egyre-másra alakulnak a Falu-Gazdaszövetség fiókszervei. Azokhoz, amelyekről már hírt adtunk, ezen a héten a következő új gazdaságok csatlakoztak:

Zoltánháza községben Zoltánháza Gazdakör név alatt július 3-án alakult meg a Falu-Gazdaszövetség fiókszervezete. Elnökké Hodoscsék Miklóst; alelnökké Szparás Sándort és Szakács Istvánt; választmányi tagokká Vucsak Istvánt, Siftár Sándort, Hodoscsék Ferencet, Obál Károlyt, Siftár Kálmánt és Skodnik Mátyást; jegyzővé Novák Istvánt; pénztárossá Hodoscsék Miklóst; ellenőrré Barbarics Jánost; háznagyá Dervolics Sándort; könyvtárossá Szecső Károlyt; a számvizsgáló bizottság elnökevé Hodoscsék Istvánt; tagjaivá Porédos Istvánt és Perties Istvánt választották meg.

Az új fiókszervezet működése elé a község gazdái nagy várakozással tekintenek.

Ugyanesek Vas vármegye muraszombati járásában, Gesztenyész községben alakult meg a Gesztenyész Gazdakör. Az új fiókszervezet díszelnökévé Boldizsár Géza községi főjegyzőt; elnökké Oucsek Sándort; alelnökké Koudilla Ferencet; választmányi tagokká Závecz Lajost, Kúronya Lajost, Rituper Lajost, Kercsmár Jánost, Sallér Ferencet, Cser Józsefet; jegyzővé Závecz Györgyöt; pénztárnokká Novák La-

jost; ellenőrré Rituper Sándort; háznagyá Filó Vincét; könyvtárossá Temlin Istvánt; a számvizsgáló bizottság elnökevé Filó Lipótot; tagjaivá Rituper Ferencet és Zekőcz Ferencet választották meg.

Az új fiókszervezet a földművelés és gazdasági előrehaladását fogja szolgálni, a helyi erőknek a központtal való összefogása révén.

A muraszombati járás gazdaságköreinek életrehevívása Kúhár Istvánnak a Battyándi Gazdakör elnökének érdeme.

*

A már régebben megalakult és saját alapszabályokkal működő gazdaságköri részéről számos megkeresés érkezik a Falu-Gazdaszövetség központjához abban az irányban, hogy a Szövetség ezeket a szervezeteket is vegye fel tagjai sorába. A Szövetség vezetősége természetesen készséggel eleget tesz a kérelmeknek és az önálló alapszabályokkal működő gazdaságköreket is ugyanazokban a kedvezményekben és juttatásokban részesíti, mint a Falu-Gazdaszövetség alapszabályaival megalakuló szervezeteket. Az elmúlt héten Bars-Kishont vármegye három községéből és pedig, Aha, Nagyhind és Tököl községekből jelentették be az ottani gazdaságköreket a Falu-Gazdaszövetség kötelekebe való belépésüket. A vármegye területén működő többi gazdaságköri csatlakozása is folyamatban van.

*

Nem szünetel a községi elől-

roságoknak a Falu-Gazdaszövetség tisztségviselői tartják, hogy községeiket beléptessék a Falu-Gazdaszövetségbe, amely a gazdaságköreket természetes központján kívül a községek hivatalos érdekekepviseleti szervezete is. Az elmúlt héten Solymár pestmegyei és Biharfelegyháza biharmegyei község jelentették be csatlakozásukat.

(m. e.)

Vitéz Boksay Antal könyve a munka és munkabér problémáiról

V. Boksay Antalnak „A munka és munkabér problémái” című könyve népszerűen és mégis tudományosan megírt közgazdasági tanulmány. A modern gépkorszak tökélméletének ezerszínű szemüvegén át világítja meg a munka és munkabér összes kérdéseit.

Rendkívüli könnyedséggel hidalja át az eddigi tudományos elméletek bonyolult rendszereit, s mindenütt csak a kérdések gyakorlati lényegét helyezi megvilágításba. Ez a kérdés örökérvényű problémája a társadalomnak, s ennek rúgói mindenkinél meg kell ismerni. Vitéz Boksay Antal könyve ezt mindenkinek lehetővé teszi. A tapasztalati tudomány hatalmas anyaga tárul elénk ebben a tanulmányban, melyet addig letenni nem lehet, míg az ember a végére nem ér. A könyv ezenkívül nagyon alkalmas arra, hogy belőle közgazdasági és társadalmi ismeretét mindenki bővíthesse. A könyv a Székelynyomda és Könyvkiadó Vállalat kiadásában jelent meg és minden könyvesboltban kapható.

Grösz József kalocsai érsek beiktatása

Grösz József, az újonnan kinevezett kalocsai érsek, július 11-én délután vonult be székvárosába. A város határánál *Parkas Géza* polgármester üdvözölte. Grösz József érsek vádnyában kijelentette, hogy *a béke munkása akar lenni magyar és magyar, keresztény és keresztény között.* Ezután négyesfogat a főszékesegyházba hajtott, ahol felavatták a nápa ki-nevező bulláját. Aldásosztás után az érseki palotába vonult, ahol küldöttségeket fogadott.

A július 12-iki ünnepélyes beiktatáson a megyei közelet és katolikus világ számos előkelőségén kívül résztvett a kultuszminiszter és a pénzügyminiszter is.

Az ünnepies beiktatási szertartás után ismét felolvasták a ki-nevezési okiratot, majd az új érsek szentbeszédét intézett hitvei-hez, amelyben hangzott, hogy meggyőződéssel vallja:

nem lehet jó katolikus az, aki hazáját nem szereti azzal a hűséggel és odaadással, amelyet a haza minden polgárától joggal elvárhat.

A szentbeszéd után ünnepélyes misét pontifikált az érsek.

A vendéglátóüzemekben illetékköteles számlálólapot kell adni

Július 15-én életbelépett a számlálólapok illetékéről szóló rendelet.

A rendelet szerint a fogadókban (szállóban, penzióban), vendéglőben, kávéházban, kávéházban, espressóban, mulatóban és az italmérési engedéllyel bíró cukrászdában a vendég (vásárló) által fizetett összegről számlálólapot kell kiállítani és arra a rendeletben megállapított illetéket — okirati illetékkel — le kell róni.

A lerótt illetéket a fizetendő összeghez hozzá kell számítani és a vendégtől (vásárlótól) be kell szedni. Az illeték lerovásának elmulasztása súlyos következményekkel jár, ezért célszerű, ha az érdekelt az illetékvégeket a postahivataloknál, illetőleg az engedélyezett bélyegárusoknál több napra előre beszerzik, esetleg a számlálólapokat előre felbélyegzik. A számlálólapokról egyelőre mindenki saját maga köteles gondoskodni. Állami számlálólap csak később kerül forgalomba. Egyúttal arra is figyelmeztetik illetékes helyről az érdekeltet, hogy a rendelet nem tesz különbséget ülő és álló vendégek fogyasztása között, illetőleg a helyiségben fogyasztás vagy az utcán át árusítás között miért is számlálólap kiadásának és az illeték lerovásának kötelezése, ezektől a körülményektől függetlenül minden esetben fennáll.

„Sans-Rival” II-es gyorsdaráló-darál:

olajos magvakat, szója-babot, kukoricát, árpat, fűszert, mákot stb.

Ára 87 pengő, felárral együtt.

Szállítás utánvettől történik.

Kapható: KIRÁLY SÁNDOR gépgyárban Budapest, VI., Felsőerdősor 6. szám

„A tisztességes gazda nem jár rosszul a terménybeszolgáltatással” ...

Antal István és Szász Lajos beszédei a háborús gazdaságpolitikáról

Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter — mint ismeretes — rendszeres havi tájékoztató-értekezleteket tart az ország nagy gazdasági érdekképviseleteinek, valamint az országos pénzügyeti, szövetkezeti, biztosítási és egyéb gazdasági intézmények budapesti és vidéki vezetőivel, illetve revizori karával.

A most megtartott júliusi értekezleten megjelentek Szász Lajos közellátási miniszter, Bánffy Dá-

niel földművelésügyi miniszter, a pénzügyminiszter képviselőjében Szilágyi Ernő pénzügyminiszteri államtitkár, Bárányos Károly földművelésügyi minisztériumi államtitkár, a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter képviselőjében Schlick István államtitkár, az iparügyi miniszter képviselőjében vitéz Guóthfaly Zoltán miniszteri osztályfőnök, továbbá Pösch Gyula, a Magyar Nemzeti Bank elnöke.

Antal István, gazdaságpolitikánk hármast elvi szempontjáról

A miniszter hangsúlyozta, hogy a magyar gazdaságpolitika mostani új fejezetének lényege a teljes termégyáldokodás, az egész gazdasági életnek a háború szolgálatába való állítása, a magasabb közteljesítmények terheinek arányos és egyenlő elosztása és a háborús megzavargodás kizárása.

Emellett a három elvi és erkölcsi tétel mellett gyakorlati gazdasági szempontból ugyancsak három fontos alapelv csendült ki a szegedi programból. Az elsőben, hogy *termelésünk teljesítőképesé-*

gét fenntartsuk sőt a szükséghez képest fejlesszük. A második a *közellátás helyes megszervezése.* Végül a *széles néprétegek jogos szociális igényeinek kielégítése, de egyben a dolgozók részéről erőteljesebb munkateljesítmény, fokozottabb munkafegyelem s nagyobb áldozatkészség megkövetelése.*

A nagy tetszéssel fogadott megnyitóbeszéd után a gazdasági szervezetek képviselői részéről több hozzászólás hangzott el, amelyekre Szász Lajos közellátási miniszter és vitéz Guóthfaly Zoltán miniszteri osztályfőnök válaszolt.

Szász Lajos a közellátás kérdéseiről

Szász Lajos közellátási miniszter rámutatott arra, hogy az elmúlt gazdasági év nehézségeinek áthidalása az új terménybeszolgáltatási rendszer kidolgozása, a közellátási szervezet felállítása s az új árak megállapítása első része volt a gazdasági program végrehajtásának. S

most következnek a második nagy lépés, amifől az egész gazdasági politika sikere függ: megfelelő ellátást biztosítani.

A miniszter ezután részletesen megindokolta az árak megállapításánál követett eljárást, kifejtette, hogy

a termelői és fogyasztói árak közti, jelentős különbség oka egyfelől a közterhek felemelése, másfelől a szociális problémák megoldásával járó költségigények.

Hangsúlyozta a miniszter, hogy valamennyi gazdasági ág egyformán értékes és egyik sem tud a másik nélkül megélni. Hangsúlyozta a miniszter, hogy

azokkal a kereskedőkkel szemben, akik letérnek az egyenes útról, a legerélyesebben fog eljárni és minden további nélkül megfosztják a kereskedői tevékenység gyakorlásától.

Leszögezte, hogy *ugyancsak érellyes fellépést tanusít azokkal a munkavállalókkal szemben, akik vétenek a munkafegyelem ellen.*

A háziiparra való hivatkozással nem lehet megtagadni az aratást

— Tudok olyan eseteket — úgymond — ahol például nincs szó a munkavállalás megtagadásáról, de — s ilyen panaszok az ország különböző részeiről érkeztek — nem vállalnak aratási és más nehéz mezőgazdasági munkát a munkák idején, azért, mert háziiparral foglalkoznak. A háziipart keretek közé kell szorítani, hogy csak akkor fog-

lalkozzanak vele, amikor a mezőgazdasági munkák dandárját már elvégezték és más kereseti lehetőség nincsen.

A beszolgáltatási kötelesegről

— A beszolgáltatási rendszerrel szemben az utóbbi időben kétségtelenül javult a hangulat, amiben — a kiadott intézkedések mellett — nagy szerepe volt a jó idő-

Százharminnégyezer sokgyermekes családból 43.000 kapott eddig ONCSA-támogatást

A Népegészségügyi és Munkávédelmi Szövetség Újvidéken rendezett tőbnapos munkásegészségügyi kongresszusán Kádár Levente dr., belügyi államtitkár nagyjelentőségű előadást tartott.

Rámutatott arra, hogy az Országos Nép- és Családvédelmi Alapnak az a célja, hogy felmélje a támogatásra érdemes családokat, a társadalmi különbségeket megszüntesse. Elsősorban a sokgyermekes családok felé kell nyúlni. Nemcsak a mezőgazdasági, hanem a városi munkásságot is házakhoz kell juttatni, kamatmentes kölcsön segítségével, amelynek törlesztési részlete nem lehet több, mint az a vidéken szokásos lakbér. Elmondta, hogy Budafokon 12.000 pengő házakat építettek, harmincezer törlesztésre s ott, ahol négyél nem volt több gyermek, évi 400 pengő volt a törlesztés, de minden további gyermek után 10 százalékos többletet a kölcsönből. Hangsúlyozta, hogy

még kétszáz ezer falusi házat kell felépíteni, amelynek nincs akadály, mert kövünk, fánk, meszünk van.

A szociális munkában nem szabad szablonokhoz ragaszkodni. A székelylakosság például mi nem építünk házat, mert a székely nép kalifakézszerrrel, egyéni ügyességgel sokkal olcsóbban megépíti a házat, mint mi. ők csupán az anyagi támogatást kapják. Ami a földbir-

járásnak is, úgyhogy az elmúlt évek termésénél sokkal jobb termésre van kilátás.

— Az ellátatlan mezőgazdánknál — aki termelési viszonyainál, birtoka kicsinyiségénél fogva nem képes annyit termelni, hogy kenyérgabona - beszolgáltatási köteletségének eleget tudjon tenni — megmondottam: meghagynom ezeknél a termést.

— A tisztességes gazda ne féljen, nem jár rosszul a terménybeszolgáltatással. Semmiestre sem fog jobban járni az, aki kéri a terménybeszolgáltatással, mert én azokat a büntetőszankciókat és a karhatalmat, amelyek biztosítják a termények beszolgáltatását, a legteljesebb mértékben alkalmazni fogom. Az a gazda, aki nem teljesíti köteleességét, mindenesetre rosszul jár!

— Mindenkit arra kérek, használjon fel minden lehetőséget annak a nép lelkeben való meggyőkeztetésére, hogy

a gazdasági élet korlátozása nem lépi túl az a határt, mint amelyre feltétlenül szükség van. De addig el kell menni. Az ország gazdasági életében nem állhatnak elő zavarok, mert ezek a zavarok legalább is olyan hatásuk volnának, mint súlyos esatavesztés a frontokon. Az országban fegyelmnek kell lenni s ezt a fegyelmet mindenkinek mindenáron biztosítani kell.

Az értekezlet résztvevői igen nagy tetszéssel fogadták Szász Lajos közellátási miniszter kijelentéseit.

Vitéz Guóthfaly Zoltán miniszteri osztályfőnök, az iparügyi miniszter képviselője is több felvetett kérdésre adott felvilágosítást.

tokpolitikát illeti, az a lényeges, hogy ma

azok kapjanak földet, akik értenek a gazdálkodáshoz. Először a faluszevkezeteknek kell adni a földet bérletbe és kötelezni kell a bérletben résztvevőket arra, hogy az ezüstkalásos gazdák tanfolyamát elvégezzék és csak ezután jöhet a földhözjutás.

A segítés módja különböző lehet. A Tisza völgyében letelepített negyven székely családnak szekeret és lovat adtak s ez biztosította nekik egzisztenciájukat. Ha például tehenet adunk valakinek, akkor tehenet kell megfizetni a tehen árát, nehogy a tejetel úzérkedjenek. A városi munkásokat az önellátási kölcsön segítségével hozzá kell juttatni kisipari egzisztenciák megteremtéséhez. A tapasztalat azt mutatja, hogy

a kölcsönnél nincs szükség semmiféle különösebb garanciaira, mert eddig a kölcsönben részesültek kilentevenhét százaléka becsületesen eleget tett kötelezettségének. Százharminnégyezer olyan család van, amelynek négy gyermeke van s a családok közül negyvenháromezer kapott eddig támogatást.

További elv az, hogy a menhelyi gyermekeket ne vegyék ki a családból, hagyják ott, inkább a családot erősítsék.

LEVENTÉK, LEVENTELEÁNYOK!

Védjük a határt a gyújtólapok ellen!

A háborúban álló ország ifjúságának ez év nyarán még fokozottabban kell őrtenni a belső arcvonalon. El kell vállalnunk mindazokat a segítő szolgálatokat, amelyekkel mentesíthetjük a honvédséget, általában a felnőtt dolgozó társadalmat.

Igen fontos leventeszolgálat: a mezőgazdasági termények gyújtogatás elleni védelme.

Az ifjúság honvédelmi nevelésének és a testnevelésnek országos vezetője valamennyi magyar leventét és leventeleányt természetvédelmi szolgálatba hív. Ki-ki a maga helyén tartsa szem előtt az alanti fontos természetvédelmi szabályokat:

A hátrországot légtámadással fenyegető veszélyek közül a legérzékenyebb károkat kétségtelenül a tűz okozza. 1940. év nyaráig csak a gyújtóbombákat alkalmazta az ellenség, de azóta a még alatto-

mosabb gyújtólapok szórását is megkezdte. Az angol gyújtólapok 4x4 cm-től 10x10 cm-ig terjednek, színük üvegszerűen áttetsző, zöld, zöldesbarna, sárga stb., hogy a környezetbe beleolvadva, az ember keze felvételét elkerülje.

Minden városban, községben állandó tűzfigyelő szolgálatot kell tartani.

Általában a gyújtólapok leszállásával éjjel kell számolnunk. Ha az őrség gyanús motorzúgást hall, másnap hajnalban elegendő szemlét kell összegyűjteni a gyújtólaposok összeszedésére. Elsősorban az ifjúság vegyen részt vészelrel, szikrapapóval, vasvillával, ásóval és lapátai felszerelve. Egyvonalban álljanak fel 2½—3 méter távolságban, amit és a sor egyenességét a szedés közben mindig meg kell tartani a gabonában is.

A gyújtólapok közepén gézbe esomagolt foszforsavakba van, amely akkor is veszélyes sérüléseket okoz a bőrünkön, ha nem ég, tehát nagyon óvatosan kell megfognunk.

Csak a laposka sarkát érintsük! De a legjobb, ha bottal, azaz olyan eszközzel, amelynek a végén hegyes szög van, végessük a szedést. Használhatunk baranofogót, laposfogót, lapátot is. Aki csak teheti, húzzon kesztyűt.

A gyújtólapot sohasem szabad zsebtartani, mert a test melegétől lángolobban és súlyos sérülést okoz.

A gyújtólapok összeszedése után a megsemmisítés legegyszerűbb módja másfél méter mély gödörbe szórni az ártalmas jószágokat és elásni. Csendes időben el is lehet égetni.

A gyújtólaposokakon kívül az ellenség gyújtósökevényeket, rudalaki gyújtóbombákat is ledobhat.

Ismeretlen eszközök-höz soha ne nyúljunk hozzá. Még töltőtollak is robbanhatnak, e játékszer halált rejtethet belsejében, melyet az alattomos ellenség a városok és falvak utcáira és tereire szór.

TEL.: 128-042

Milyen élelmiszert szabad postán küldeni és Budapestre vinni?

A közvélemény körében általános tájékoztatásnyá uralkodik azon a téren, hogy milyen élelmiszereket szabad postán küldeni és milyen élelmiszereket szabad Budapestre bevinni.

Nem szabad postán esomagban küldeni: szalonnát, zsírt, tojást, lisztet, húst (sem füstölt, sem nyersen). Szabad ellenben küldeni vadlútot, nyulat, szarvas, őzet, az apró jószágok közül pedig egy pulykát, két tyúkot vagy négy csirkét.

Szabadon küldhetők az állatok belső részeinek egyes készítményei, például disznósajt, nyelv, máj, de tilos a szalámi és kolbász. Tilos az összes zárolt élelmiszerek, így felhárnyak (zsír, hús), valamint a burgonya küldése, szabad a vaj, méz, dió, lekvár, mák és kenyér.

Szállítási igazolvány nélkül kézipodgyásként szállítható Budapestre: vaj, tehéntúró, juhtúró s általában sajtok, míg a tejfel és tej igazolvány nélkül való szállítása tilos. Be lehet Budapestre vinni szállítási igazolvány nélkül kézipodgyásként 5 kilót meg nem haladó mennyiségben húst. A baromfiak közül kézipodgyásként magánháztartás céljára szállítási igazolvány nélkül felvihető egy pulyka vagy két tyúk vagy négy csirke.

Nem kell szállítási igazolványt bab, borsó és lencse, vöröshagyma és fokhagyma szállításához. A felsorolt szárazfözelékeknél az a megszorítás van, hogy egy személy 100 kilónál többet nem vihet magával.

Mindenféle zöldfözelék igazolvány nélkül szállítható. Igazolvány nélkül szállítható a savanyúkáposzta, vöröskáposzta, mák (ez utóbbi csak 50 kilónál kisebb mennyiségben) és a méz. Szabadon szállítható kézipodgyásként és postán a kenyér is, bár a kenyér forgalma az egész ország területén kötött.

Az elemi kárt szenvedett gazda kérheti a terménybeszolgáltatási kötelezettség mérséklését

Megírta a VASÁRNAP, hogy a 102.800/1943. K. M. számú rendelet úgy intézkedik, hogy ha az elemikár megállapítása nem tartozik a pénzügyigazgatóság hatáskörébe, a kártszenvedett gazdálkodó a nyilvántartó hatóságtól (községi előjáróság, közellátási felügyelőség) kérheti a szolgáltatási kötelezésének mérséklését.

Tekintettel arra, hogy az elmúlt napokban az ország különböző vidékén viharok, jégverések pusztítottak, ezt a rendelkezést figyelembe ajánljuk a gazdáknak azért, hogy

ha vetésterületük elemikárt szenvedett, azt feltétlenül még a termény betakarítása előtt jelentsek be a fent említett felügyelő hatóságnál, hogy a felügyelő hatóság a kárfelvételt megértesse s az elszenvedett elemikár mértékét a szolgáltatási kötelezés megállapításánál figyelembevehesse.

A bejelentést mindazokra a károkat meg kell tenni, amelyeknél a kármegállapítás nem tartozik a pénzügyigazgatóság hatáskörébe, de célszerű az idetartozó károkat is bejelenteni akkor, ha a kár 25 százalékánál nem nagyobb.

A VILÁGHÁBORÚ ESEMÉNYEI

Hetekig tartó feszült esend — helyesebben a küzdő felek kölcsönös felkészülése — után két helyen is teljes erővel fellángolt a harc.

A németek a Kurszk—Orel—Bjelgorod térségben helyi támadást kezdtek, amely hamarosan áttöréssé fejlődött és az oroszoknak roppant súlyos ember- és anyagvesztéseket okozva, német győzelemmé fejlődött. A németek áttörték a szovjet állásokat és folytatottak előnyomulásukat.

A másik nagy esatater Szicília szigetén alakult ki. Itt az angolszások a július 10-re vir-

radó éjjelen megkezdtek a partraszállást és a sziget déli-keleti szélén az olasz és német csapatok nem várt, roppant erőteljes ellenállásába ütközve, megtorpantak.

A szicíliai partraszállási kísérlet kimenetelét előre megítélni nem lehet; kétségtelen az, hogy az angolszások erővel lendültek neki a régen várt támadásnak, de az is bizonyos, hogy

a Tengely, mint Európa minden határszélén, itt is alaposan felkészült a régt beharangozott betörési kísérlet visszavetésére.

A esata eddigi lefolyása során (többhelyen is sikerült az angolszásokat visszavetni, sőt a tengerbe szoritani és elszenvedett veszteségeik semmiképpen sem állanak arányban az ért, vagy elérhető eredményekkel. Mert hiszen ha sikerülne is az angolszásoknak Szicíliaba bevonulniuk, vagy akár az egész szigetet elfoglalniuk, még mindig csak egy szigetre jutottak, úgy, hogy a volta-keppeni Európa szárazföldje még mindig sárterülettel néz farkasszemet az ellenséggel.

A terrortámadások kissé csökkent mérvben, de tovább folynak és a korábban súlyosan megromált kölni díómot újabb bombatalálat érte.

Megadóztatják a kártyajátékot

A hivatalos lap június 27-iki száma kormányrendeletet közölt az állandó összegű illetékek újabb megállapításáról. A rendelet valamennyi illeték eddigi tarifáját módosítja, a vagyonátruházási jogügyletekről kiállított illetéktől kezdve a zálogéedula, a váltó, a telekkönyvi illetékeken, a közgazgatási illetékeken keresztül egészen a gyógyszerári átruházási illetékig és az egyházi javadalom adományozására kirótt illetékig. Erdekes intézkedése a rendelkezés, hogy a pénzügyminiszter felhatalmazást kapott a játékkártyatisztítás engedélyéhez kötésére. A játékkártyatisztítás illetéke 1 pengő. Felhatalmazást kapott a pénzügyminiszter arra is, hogy a nyilvános helyen folytatott kártyajátékok után is illetéket szedjen. A kártyajáték illetéke játékonként 1 pengő lesz.

ARZOPÁC és PORZOL

porcsavázószer és **BIGRIOL** nedvespác

szükségletét már most rendelje meg, mert a megrendeléseket a beérkezés sorrendjében szállítjuk le

„AGRO”

Növényvédelmi és Mezőgazdasági r. t. Budapest, IV., Fehér hajó-utca 2. szám Levélcím: Budapest 4/34

ASSZONYOKNAK-LEÁNYOKNAK NYÁRI GYÜMÖLCSÉTELEK

GAZDATUDOMÁNY

A szoptató koca táplálása

Mint hogy a koca által elválasztott tejet megmérni nem szoktuk, bizonyára kevesen tudják, hogy az angolok (Yorkshire, Berkshire) anakocák 8-12 malacuknak 4-5 liter, a mangalicák pedig 1.5-2 liter tejet adnak naponta. S ha még ehhez hozzászámítjuk, hogy a koca tejében kétszerannyi fehérje és zsír van, mint pl. a tehéntejben, akkor belátjuk, hogy az ilyen sok és sűrű tejet termelő állatnak nagymennyiségű tápanyagra van szüksége.

Ha a koca nem kap takarmányában elegendő tápanyagot, akkor saját izomatában lévő anyagokat áldozza fel s így lesoványodik esontig-bőr. Pár hét alatt ez a raktár azonban kimerül s akkor már nincs, miből tej képződjön. A tej hiánya érzeti hatását a malacokon is. Megállnak a fejlődésben, sőt soványodni kezdenek, végül a betegségek kezdi szedni köztük áldozataikat.

Lássuk először, hogy milyen takarmányok alkalmasak a szoptató koca táplálására. Alkalmas a buja legelő füve, fiatal zöldtakarmányok, répafélék és cukorrépaszelet némi pelyvával vagy fiatal széna szecskájával keverve, főtt burgonya, csicsóka-legelő, gabonamagvak darái és korpái, hüvelyesmagvak (borsó, lóbab), 2/3-százalékos olajpogácsák (legfeljebb 1/2 kg), húsliiszt, haliszit, szárított sörészlet, friss lefőzött tej és iró, aludttej.

Az ellést követő 3 napon csak hig, darából, korpából és langyos vízből álló keveréket adjunk a kocának.

Három nap elteltével adjunk neki alaptakarmányul 3-4 kg főtt burgonyát, vagy 10-12 kg répát pelyvával, nyáron pedig engedjük fiatal füves legelőre. Ezenkívül teljesíti póttakarmányul minden darab malacra 30-40 dekát olyan keverékből, melynek 66%-a dara, 33%-a hüvelyesmag vagy minden malacra 30 deka darát és 1 liter lefőzött tejet vagy 20 deka darát és 20 deka korpát.

A szoptató koca tehát nagy tápanyagszükségletű. Hogy ezt szervezete feldolgozhassa, etes-sük napjában legalább háromszor.

Kutriciájának, de különösen vályújának tisztogatására nagy súlyt helyezünk. A koca ropant kényes a savanyosodásnak, romlásnak indult takarmánnyal szemben. Ha ilyen romlott takarmánymaradékokat eszik meg, egy-kettőre elrontja a gyomrát, ami a malacoknál is hasmenésben nyilvánkozik meg.

Ha a kocákat nem egyenként, külön-külön vályúból, hanem mindet közös vályúból takarmányozzuk, akkor előbb boesáskunk oda a több malacot szoptatjuk és csak bizonyos idő múlva azokat, melyek kevesebb malacot táplálnak.

MINDEN HANGSZERT
legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolható a hírneves

Reményi Mihály
hangszertelepe. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.
Kérje sz. az. díjmentes árjegyzékemet.

Faluhelyen, ahol sok a gyümölcs, kitűnő gyümölcsételeket készíthet a háziasszony, amelyek üdítőek, jóízűek, táplálóak, gyorsan elkészíthetők és — zsíraddék sem kell hozzájuk.

A gyümölcsételeket habarással vagy rántással készíthetjük. Habaráshoz savanyú tejet, irót, sajtót, aludttejet, joghurtot vagy tejfölt használhatunk, a berántáshoz pedig lisztet világosra pirítunk, a zsírt vagy margarint felolvasztva hozzákeverjük s mikor egyszer felhabzott, vízzel felereszítjük (a margarinos rántáshoz, a szokástól eltérően, meleg vizet adunk), az előfőzött ételbe keverjük és felforraljuk. Tálalás előtt a berántott gyümölcsételbe is adunk tejfölt vagy simára kevert aludttejet.

Ribiszkeleves. 60 deka ribizskét loszemezünk, szűrőkanálban többször jól átöblítjük, majd forrásban lévő vízbe tesszük. Ha megfőtt, szintén átörjük, 4-5 deka cukrot, pici sőt adunk bele, majd behabarjuk 1 deci tejtermék és 2 deka liszt sima keverékével, amelyet tejfőlsűrűségűre felereszítünk. Az egészet egyszer felforraljuk, tejfőllel vagy aludttejjel ízesítjük és melegen vagy lehűtve tálaljuk.

Meggy-leves. 30 deka meggyet

és ugyanannyi fekete cseresznyét megfőztünk, kimagozzuk és forrásban lévő vízbe tesszük, amelybe — ha van — pohárka asztali bort adunk, 4 deka cukrot és pici sőt. A továbbiakban az eljárást ugyanaz, mint a ribiszkelevesnél.

Kapros egresfőzelék. 3/4 kg egrest megfőztünk, megmosuk és forrásba levő vízbe tesszük, hogy ellepje, puhára főzzük. Forralás közben pici sőt, 3 deka cukrot és egy esomóska finomra vágott kaprot is adunk bele. 1 deci tejtermék és 4 deka liszt sima keverékével behabarjuk, felforraljuk és tejfőllel vagy joghurttal ízesítjük.

Gyümölcsmártás készítéséhez 60 deka megfőztünk (kimagozott) gyümölcsöt annyi vízben, hogy ellepje, puhára főzzük, pici sovát és 4 deka cukorral ízesítve. A habarást 1 deci tejtermék és 2 deka lisztből készítjük, kevés hidegvízzel tejfőlsűrűségűre felereszítjük. A behabart gyümölcsmártást egyszer átforraljuk és tejfőllel vagy joghurttal ízesítve, melegen vagy lehűtve adjuk asztalra.

A gyümölcsmártások mellé ki-főtt fészát, pirított tarhonyát vagy darát, burgonyagombócot, petrezselymes zsírban megforgatott vagy sült újborgonyát adhatunk s így teljesértékű ebéd-vagy vacsoraételt nyerünk.

Kánya Terézia

„MÁTYÁS“ ZÚZÓ és „ZELENSKI“ SILÓTÖLTŐ,
az egyetlen kalapácos, késes rendszert daráló, mely silóz is és tengeri szárat is tép. Alacsony fordulatszám

Egyéb „ZELENSKI“ gyártmányok:
teherautó, pótkocsik, lovas-, lakó- és öntöző kocsik, hegesztett szerkezetek, tűzfeszkendő targoncák, légtöltési felszerelések

Gróf ZELENSKI RÓBERT GÉPGYÁR KFT.,
Pestszentkereszt, Mikszáth-utca 18. :: TELEFON: 147-212, 347-566.

AZ ÚJ TERMÉSENDELET

Folytatás.

A vāmörles

Vāmörlesre jogosultak: mezőgazdasági ingatlan tulajdonosa, haszonbérletje, haszonbérbeadója, a mezőgazdasági értelmiségi és más alkalmazottak, nyugdíjasok, kegydíjasok, mezőgazdasági és más részes munkások, cseplőmunkások és pásztrok is, béréselő vállalkozók, malomtulajdonosok és alkalmazottak, olyan állami, vármegyei, községi stb. alkalmazottak, akik illetményeikért részben gabonában kapják. *Azok, akiknek gazdakönyvük, vagy mezőgazdasági munkásigazolványuk van, minden külön igazolás nélkül vāmörlesre jogosultak.*

A vāmörlesre jogosultak július 1-31. között a lakóhelyük szerint illetékes községi előjárásigótló igényelhetik a vāmörlési tanúsítvány kiállítását. Akinek gazdakönyve van, annak könyvébe bejegyzik az öröltethető gabonamennyiséget és az örlés határidejét. Az ilyen gazdakönyv helyettesíti a vāmörlési tanúsítványt. Az elvesztett vāmörlési tanúsítványt nem pótolják újjal, arra tehát mindenki nagyon vigyázzon.

A vāmörlésben megörölt kenyérgabona örlési díját 1943 július 15. után kenyérgabonában kell fizetni, még pedig

az időszerűen száraz, tisztított, gyommagmentes búzánál vām címén 10, porlás címén legfeljebb 2 százalékot, rozsánál és kétszeresnél a vām legfeljebb 11, a porlás legfeljebb 2 százalék lehet.

Gabonadarálásért legfeljebb 8 százalék termelési vāmot és 1 százalék porlást szabad számítani.

A vām és porlás százalékon felül más szolgáltatás kikötése, vagy felszámítása tilos.

A tételes vāmörlést végző malom üzemeltetője először köteles az átvett gabonát megfőztetni, azután a tisztá gabonát lemérni és az örlés díját (vāmot és porlást) a megfőztött gabona után megállapítani és az összes örleményeket az öröltetőnek kiszolgáltatni. *A tisztítás során kiválogatott öröltető hulladékok, megdarált állapothoz ugyanakkor az öröltetőnek kell kiadni.*

A cserelőrlést végző malom üzemeltetője a bevitt kenyérgabonában lévő idegen anyagot és gyommagot az öröltetővel egyetértésben, becsles útján állapítja meg és az így kiszámított örleményt szolgáltatja ki az öröltetőnek.

A vāmörléssel (vāmeserével) foglalkozó malom, illetve cseretelep üzemeltetője köteles az átvéto helyiségekben szembe-tűnő helyen és olvashatóan az örlési feltételeket közölni.

Az ország egyes vidékein a közellátási miniszter előzetes felhatalmazása alapján árpt, vagy koricát is lehet vāmörlésben megöröltetni. *Az örlési díj szempontjából az árpa a rozssal, a koricára a búzával esik egy tekintet alá.*

A kenyérgabona kereskedelmi örlemény feltételeit is részletesen szabályozza a hivatkozott rendelet, amely a továbbiakban a liszt szállítása és forgalmát is meghatározza.

Mennyi kenyérgabonát szabad megöröltetni

A vāmörlési tanúsítvány kiállítása alkalmával a vāmörlésben megöröltethető kenyérgabonamennyiséget további intézkedésig 1943 december 31-ig kell megállapítani még pedig

a vāmörlesre jogosult háztartásához tartozó minden tag részére 100 kilogramm kenyérgabonát szabad megöröltetni.

Ha ez a mennyiség nem áll a vāmörlesre jogosultak rendelkezésére, az ellátatlanság tartamára kiadni, és lisztjeget kell számára kinyadni. *Egy-egy személy egyhavi kenyér- és lisztjeget ellátására 20 kilogramm kell a vāmörlesre engedélyezett kenyérgabona mennyiségét csökkenteni.* Akinek érvényes vāmörlési jogosítványa van, kenyér- és lisztjeget csak tanúsítványa visszaadása ellenében tarthat igényt. igazolnia kell természetesen, hogy a cséplési eredménylapon kimutatott terméséből, vagy természetbeni árándóságából nem tudja biztosítani a maga és háztartása ellátását. Minden 20 kg kenyérgabona egy-egy személy egy-egy havi ellátásának biztosítására vétetik számításba.

Ha a gazdálkodó szántóterületén nem terem annyi Kenyérgabona, amennyiből fedezhetné az egyhavi miveltési ágak — réti, legelő, szőlő, kert stb. — folytatásához szükséges munkák elvégzéséhez felmerülő természetbeni kenyérgabonamennyiséget, kérheti erre a célra kenyérgabona kiltalását. Ez esetben felelemez az illető gazdálkodó beszozolgáltatási köteleességét, az olyan gazdát pedig, akinek szántóföldje egyáltalán nincs, meghatározott tájü és mennyiségű más természetben szolgáltatásra kötelezik. A kérelem benyújtásakor meg kell jelezni, hogy milyen más termék beszozolgáltatását vállalja a gazdálkodó.

A liszt- és kenyérfejadagok

A rendelet ezután az ellátatlankon nyilatartásáról intézkedik, majd a liszt- és kenyérfejadagokat állapítja meg.

Eszerint

július 1-től a hatósági jegy ellenében kiszolgáltatandó fejadag az ország egész területén naponként és fejenként 20 deka gramm, a lisztből és száraztésztafélékből kiszolgáltatandó mennyiség pedig havonként és fejenként 2 kg, amiből 1.5 kg finomlisztben, 0.5 kg pedig egységes kenyérlisztben szolgáltatandó ki.

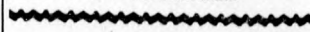
A liszt, vagy száraztészta fejadag 1943 szeptember 1-től 2.80 kg-ra emelkedik; ebből 2.10 kg finomlisztben, 0.70 kg egységes kenyérlisztben szolgáltatandó ki.

A kenyérfőfejadag a nehéz testi munkások és terhes és szoptató anyák részére napi 35 dgr, a testi munkásoké napi 15 dgr.

Azokban a községekben, ahol a kenyérfejadagot is kenyérlisztben adják ki, a kenyérfejadag személyenként és havonként július 1-től 4 kg egységes kenyérliszt, a nehéz testi munkások és terhes, vagy szoptató anyák póffejadaga havonként 6 kg, a testi munkásoké 3 kg egységes kenyérliszt.

A vendéglőkben kenyérváltó-jegy-szelvény ellenében 5 dekás kenyérszeletet kell adni.

A rendelet végül a büntető rendelkezéseket tartalmazza.

Enyhítették a borjúvágási tilalmat

A földmiveltésügyi miniszter a két évesnél fiatalabb tehének, üszök és üszörhjúk, valamint a két évesnél fiatalabb bivalyitehének, bivalyüszök és bivalyüszörhjúk vágási tilalmát a Budapesti Közlöny július 10-iki számában megjelent rendeletével módosította és megengedte a kéthónaposnál fiatalabb üszörhjúk és bivalyüszörhjúknak november 1-ig külön engedély nélkül való levágását. A rendelet szerint tehát ezen időpontig a kéthónaposnál fiatalabb üszörhjúk és bivalyüszörhjúk a közellátás céljára átmenetileg külön engedély nélkül levághatók.

A 15 kat. holdnál nagyobb szántóföldön gazdálkodóknak szántójuk 7 százalékán IPARI NÖVÉNYT KELL TERMELNIÜK

A hivatalos lap (Budapesti Közlöny) július 14-iki száma fontos kormányrendeletet közöl. A rendelet értelmében az,

aki 15 kat. holdat meghaladó területű szántóföldi művelés alatt álló ingatlanon gazdálkodik, a szántóföldi művelés alatt álló ingatlana hét százalékán megfelelő területen főtterményként ipari növényt tartozik termelni.

Ipari növénynek tekintendő a rendelet szempontjából a napraforgó, repace, olajlen, szójabab, ricinus és rost- vagy magkender.

Azt a területet, amelyen valaki a földművelésügyi miniszter által jóváhagyott termelési szerződés alapján gumipityangot (koksaghsyt), vagy fekete százmót (allemani yberica) termel, a rendeletben megszabott 7 százalékos vetésterületbe bele kell számítani. Termelési szerződés alapján különben — a ricinus kivételével — a kieltölt ipari növények helyett cserénnyeként egészben, vagy részben más ipari növényt — mákot, vagy őszi lent, — vagy pótnövényként gomborkát, vagy perilt is lehet termeszteni.

A cserénnyel bevett területek minden kat. holdja után 1200 négyzetölét, a pótnövényvel bevett területek minden kat. holdja után 800 négyzetölét lehet beszámítani az ipari növény termelésére előírt területbe.

A takarmánytők vetésterületét a pótnövényekre megállapított arányban lehet beszámítani, ha a gazdálkodó a takarmánytököket a mag átadására kötött termelési szerződés alapján főtterményként termeszti. Az a gazda, aki igazolja, hogy legalább az 1941—42. gazdasági év óta szántója 5 százalékán eredményesen termel vala-

mely ki nem jelölt ipari növényt, 1943 december 31-ig a gazdasági felügyelőségtől kérheti, hogy azt a növényt cserénnyeként termeszthesse. A ricinus termesztése alól ilyen címen sem lehet felmentést kérni.

Cukorrépatermelés

A cukorrépatermelők a folyó gazdasági évben 10 százalékkal nagyobb területen kötelesek cukor- vagy szeszgyár részére cukorrépat termelni, mint 1941—42-ben.

Ez a köteletség azonban nem terjed ki a szántóterület 15 százalékánál nagyobb területre. Ha a cukorrépaival bevett terület meghaladja a szántóföldi művelés alatt álló terület 15 százalékát, a területtöbbletet be lehet számítani az ipari növény termelésére számított területbe.

Dohánytermelés

Ahol 1931—32 óta bármelyik évben dohányt termeltek, akora területen az idén is dohányt kell termelni, mint amekkora területen termelt dohány kezeléséhez szükséges épülettel rendelkezik.

Ahol az 1942—43. évben is termelt dohányt, ott ismét ugyanannyit kell termelni. A termelési köteletség nem terjed ki a szántóföldi terület 12,5%-nál nagyobb területre. Az ipari dohánytermelésére használt területet be kell számítani az ipari növény termelésére megszabott területbe. Azt, aki 1000 holdnál nagyobb szántóterületen gazdálkodik, szántóterületét két százalékának megfelelő területű dohánytermelésre lehet kötelezni.

Az ipari növényeket a gazda természetesen köteles a rendes gazda gondosságával termelni.

GABONA-OSZTÁLY
Vásárol burdát, rozsof, sör- és lakarmányrúprát, kukoricát, zabot, kölest, hajdínát és rizst.

OLAJMAG-OSZTÁLY
Vásárolja az összes olajos magvakat. Szerződéses alapon legnagyobb kedvezménytől szervezi az olajosmagvak termelését.

GYAPJU-OSZTÁLY
Az ország gyapju termésének begyűjtését és elosztását végzi és az országos gyapjuárveréseket rendezi.

MAG-OSZTÁLY
Takarmánymagokat, hüvelyeseket, főmogyorókat vásárol és eloszt. Fenti magfajtákra termelési szerződéseket köt.

MAGTERMELÉSI-OSZTÁLY (dasszallagúrt, fajborsók fajbors, konyhakerti és virág magvak szerződéses alapon való termeltetésével foglalkozik.)

RAKTÁR ÉS SZÁRÍTÓÜZEMI-OSZTÁLY (Vetőmagtisztítás, gabona, lengyéri és olajosmagvak szárítása.)

TÖBB MINT 2000 KIRENDELTSÉG ÉS BIZOMÁNYOS AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN

mezőgazdasági bizottság a gazdasági felügyelőségtől 1943 december 31-ig javaslatot tehet a felmentés iránt. A gazdasági bizottság 45 nap alatt határoz, de felmentésnek csak akkor van helye, ha a város, vagy község területe sem ipari, sem cseré-, vagy pótnövény termesztésére nem alkalmas. A felmentő határozat közzétételéig az előkészítő munkákat el kell végezni.

Azokat a területeket, amelyek április 15-ig viz alatt állanak, nem kell figyelembe venni a kötelező természet arányának

kiszámításánál. Ha pedig április 15-ig az elvetett ipari növény annyira fönkre meg, hogy nem érdemes meghagyni, a gazda köteles helyette más ipari növényt termelni. A ki-szántásra a gazdasági felügyelő ad engedélyt.

A rendelet részletesen intézkedik a végrehajtás ellenőrzéséről, a büntető rendelkezésekről és végül

függelékben közli, hogy az egyes törvényhatóságok területén milyen ipari növények termesztendők.

A termelési szerződés-kötés előnye

Aki ipari növényeket és cukorrépat termelési szerződés alapján akar termelni, az őszi vetésű ipari növényekre augusztus 15-ig, a tavaszi vetésűekre, valamint a cukorrépa december 31-ig termelési szerződést köteles kötni.

Ezen az időpontot túl nem igényelheti a gazda a vetőmaggal és műtrágyával idejében való ellátást és az erőtakarmány juttatására csak fele arányban tarthat igényt.

A termelési szerződés egyébként kedvezményes áru vétőmag igénylésére jogosítja a gazdát, aki a mag árát a termelési lezáráskor, de legkésőbb a termelési év végén a szokványminőségű magra megállapított hatósági áron köteles megfizetni.

A fuvardíj és a zsákok hatósági ára a gazdát terheli. Az a gazdálkodó, aki termelési szerződés nélkül termel, a vetőmagot készpénzért a Futuránál szerezheti be.

Annak a kérelmére, aki termelési szerződés alapján napraforgót, repace, olajlent, szójababot, ricinusot vagy magkendert összesen legalább egy kat. holdnyi területen termel,

a vállalat június elsejétől holdankint 150 pengő kamatmentes termelési előleget köteles adni.

A vetésterület nagyságát és azt, hogy a vetés kikelt, különben beállt és megfelelő termést ígér, bélyeg- és díjmentes községi bizonyítvánnyal kell igazolni. Az előleget repace- és olajlenre június

30-ig, szójababra július 30-ig, napraforgóra, kendermagra és ricinusra augusztus 31-ig lehet igényelni. Az előleget a termény árából levonhatják, egyébként — ha termést beszolgáltatni nem tud — köteles a gazda az év végéig az előleget visszafizetni.

A termelési szerződés alapján a gazda minden kat. holdnyi ipari növény-, cukorrépa- és dohányterület után 30 kg péti-sót igényelhet.

A kapott utalványt február 1-ig lehet beváltani.

A termeltető vállalat a szerződés alapján termelő gazdának

minden 100 kg szójabab, vagy repace után 30 kg; minden 100 kg napraforgó, olajlen, ricinus, kendermag, rostlenmag vagy tökmag után 20 kg erőtakarmányt köteles adni hatósági áron.

Az erőtakarmány kiszolgáltatásának legkésőbb 1945 július 31-ig meg kell történnie.

Annak a gazdának, aki termelési szerződés alapján kender, rostlen, vagy a szalma átadására vonatkozó szerződés alapján olajlent termel, a körtermés átvételéig 10 százalékaért gazdasági kender-vagy lenárut kell kiszolgáltatni.

Felmentés

Ha valamely község területe részben, vagy egészben alkalmatlan ipari növény termelésére, a

HÍREK

Budapesti gyógykezelik ifjabb Horthy Miklóst. Megírta a Vasárnapi, hogy ifjabb vitéz Horthy Miklós kulcsosontörése a szolnoki katonai kórházban napról-napra örvéntesen javul. A beteg állapota annyira kedvezőre fordult, hogy orvosi engedéllyel elhagyhatta a kórházat. Természetesen még hosszabb gyógykezelésre van szüksége és ezért ifjabb Horthy Miklós gépkocsin Budapestre érkezett. Csak teljes felgyógyulása után utazik Kenderesre.

A miskolci Gazdakamara elnökválasztó közgyűlése. A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara most tartotta a tavaszi közgyűlést, amelyen a földművelésügyi miniszter dr. Imrédy Dezső osztálytanácsos képviselte. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel *ajbál elnökvé választotta v. dr. báji Patay Sámuel*, aki ígérte, hogy továbbra is szívvel-lellekkel harcol a gazdasáfron. Aelnökök lettek: Ploz István, Szekeres Pál, dr. Molzer Béla, dr. Hissnyi-Heinzelmann Béla, dr. báró Waldhoff Frigyes, Keszty Béla és Eberlein Károly.

Pénzügyminiszteri rendelet a jéskárok megtérítésére a dohánnyültetvényekben. A hivatalos lap július 11-iki száma a pénzügyminiszteri rendeletet közli, a dohánnyültetvényekben jégvéres által okozott károk megtérítésére szolgáló alap létesítéséről.

Krisztus-szobrot állítanak fel Pécs legmagasabb pontján. Pécs város katolikus társadalma azzal a kérrsel fordult a város vezető-ségéhez, hogy a város legszöbb magaslati pontján Krisztus szobrot állítsanak fel, emlékeztetül arra, hogy a nagy világegés idején Krisztus volt az, aki vigyázott és védte Pécs városát.

Szabályozták a hűskészítmények minőségét és forgalombahozatalát. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a hűskészítmények minőségének és forgalombahozatalának szabályozásáról. A rendelet megállapítja a hűskészítmények előállítására felhasználható alap- és járulékos anyagokat, gyártási eljárásokat, stb., meghatározza a hűskészítményekben megengedhető legnagyobb viztartalmat, a készítmények elnevezését.

Manóci Mag

Budapest, VIII., Rákóczi-út 7. szám

